

A.2. Obce a obyvatelstvo

SO ORP Vimperk se rozkládá na celkové ploše 53 536 ha (z toho 15 806 ha činí zemědělská půda a 37 730 ha nezemědělská půda). V SO ORP převažují lesní pozemky. Díky NP a CHKO Šumava tvoří lesy přibližně 60 % území SO ORP. Velké zastoupení má v rázu krajiny i zemědělská půda. Celkem zde žije 17 466 obyvatel (údaj k 1. 1. 2016, zdroj ČSÚ). Nachází se zde 21 obcí, 109 částí obcí a 147 základních sídelních jednotek. Hustota zalidnění je vysoce pod průměrem hustoty zalidnění České republiky. Ta se pohybuje okolo 133 obyvatel/ km². Hustota zalidnění SO ORP Vimperk je 33 obyvatel/ km².

Na území SO ORP Vimperk se nachází celkem 21 obcí, z toho má 1 status města a 1 status městyse.

Město: Vimperk

Městys: Strážný

Obce: Bohumilice, Borová Lada, Bošice, Buk, Čkyně, Horní Vltavice, Kubova Huť, Kvilda, Lčovice, Nicov, nové Hutě, Stachy, Svatá Maří, Šumavské Hoštice, Vacov, Vrbice, Zálezly, Zdíkov, Žárová

V SO ORP Vimperk převládají obce menšího charakteru (celkem 15 obcí z 21 má méně obyvatel než 500). Počet obyvatel se od roku 2008 postupně snižuje (celkem o 287 obyvatel) – viz níže uvedený graf. Největší podíl na úbytku obyvatel v SO ORP Vimperk má vystěhování obyvatel ze správního obvodu. Skupina obyvatel ve věku 0-14 let zaznamenává během sledovaného období taktéž mírný pokles. Větší míru poklesu má skupina obyvatel ve věku 15-64 let. Naopak počet obyvatel ve věkové skupině 65+ ve sledovaném období celkem výrazně stoupl. Index stárí tak vykazuje velký nárůst, kdy v roce 2014 dosahoval 91,5 % a v roce 2014 již dosahoval 117 %. S tím souvisí i vývoj průměrného věku obyvatel, který se zvýšil během sledovaného období z 39,5 na 42 let. Počet živě narozených se pohybuje v průměru kolem 170 dětí za rok.

Největší obcí (a zároveň jediným městem) je Vimperk, který se stal přirozeným centrem SO ORP. Počet obyvatel v roce 2015 byl 7 534 z celkových 17 466 obyvatel (což představuje přibližně 43% všech obyvatel v SO ORP Vimperk). Dále se v SO ORP nacházejí ještě 4 větší obce s počtem obyvatel vyšším než 1100 (Zdíkov, Čkyně, Vacov, Stachy – celkový počet obyvatel je 5 874, což představuje přibližně 33,6 % obyvatel z SO ORP). Zbývajících cca 23 % obyvatel žije v malých obcích.

V celkovém souhrnu populace v území SO ORP Vimperk stárne, což koresponduje obecně s celkovým demografickým vývojem v České republice a projekcí obyvatelstva v Jihočeském kraji, kdy počet živě narozených v kraji poslední dobou klesá a tento trend bude nadále pokračovat. V souvislosti se stárnutím populace se budou počty zemřelých zvyšovat. Výsledkem obou uvedených faktorů je záporná bilance přirozeného přírůstku obyvatel v Jihočeském kraji.

A.2.1. Doprava v SO ORP Vimperk

V SO ORP Vimperk se nachází relativně nízká hustota dopravních komunikací. Tato síť je řidší díky velkým katastrům malých obcí, které jsou složeny převážně z lesů a pastvin. Pro NP a CHKO Šumava je tento jev typický. Avšak všechny obce jsou napojeny na hlavní silnici č. 4, která prochází celým SO ORP. Důležité je také napojení na Bavorsko prostřednictvím silničního hraničního přechodu Strážný – Philippsreut, který patří mezi nejvytíženější hraniční přechody v regionu Šumava.

Silnice I. třídy číslo 4, Praha – Strážný (hraniční přechod) prochází přímo Vimperkem, Kubovou Hutí, Horní Vltavicí a přes hraniční přechod Strážný – Philippsreut pokračuje do Bavorska. V důsledku vybudování silničního obchvatu neprochází již tato silnice přímo Obcí Strážný.

Ostatní obce SO ORP Vimperk – např. Kvilda, Borová Lada, Stachy, Vacov atd. které leží stranou této komunikace, nemají prostřednictvím sítě silnic nižšího řádu sníženou dostupnost města Vimperk.

Město Vimperk je napojeno na silnici II. třídy číslo 145, spojující Klatovy a České Budějovice.

SO ORP Vimperk prochází železniční trať č. 208 Volary – Strakonice, která má regionální význam a spojuje přímo Volary, Lenoru, Horní Vltavici a Kubovu Huť, kde je nejvýše položená

železniční stanice v České republice. Další železniční spojení v řešeném území spojuje Vimperk a Prahu (přes Strakonice).

Velký význam má také letní ekologická autobusová doprava, provozovaná Správou Národního parku Šumava. Řešeným územím prochází linky: č. 370840 ze Špičáku a Železná ruda přes Prášily, Mod-ravu, Kvildu a Kaplici pod Boubínem; č. 433570 z Kvildy přes Srní a Kašperské Hory do Sušice; č. 370 841 z Horské Kvildy přes Kvildu do Bučiny; č. 370 842 z Kvildy na Churáňov a č. 370843 z Nové Pece do Jeleních Vrchů.

Vzhledem k faktu, že se SO ORP Vimperk nachází v příhraniční oblasti v těsném sousedství Bavorska, mnoho obyvatel (v roce 2011 celkem 228 ekonomicky aktivních obyvatel) z regionu vyjíždí do zaměstnání za hranice. Celkem vyjíždí do zaměstnání 3 360 obyvatel z ekonomicky aktivních obyvatel v SO ORP Vimperk. Co se týče dětí a žáků, vyjíždí jich do škol celkem 1 465.

A.3. Existující strategické dokumenty v SO ORP Vimperk, které mají souvislost s oblastí vzdělávání

Na následující období je zpracováno několik strategických dokumentů, které se zabývají oblastí vzdělávání – vývoj, rozvoj, statistická data, apod. Tyto strategické dokumenty můžeme rozdělit do třech úrovní dle velikosti území, kterému se věnují. Na nejvyšší úrovni jsou strategie národní, poté strategie na vyšších územních celcích (např. kraj) a nejmenší oblastí se zabývají strategie menšího územního rozsahu (ORP, město, MAS, atd.).

A.4. Vyhodnocení dotazníkového šetření realizované MŠMT

V období od 24. 11. 2015 do 30. 1. 2016 probíhalo po celé České republice ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy dotazníkové šetření, které se týkalo základních a mateřských škol. Agregované výstupy z tohoto výzkumu podávají informace o jednotlivých potřebách a záměrech MŠ a ZŠ. Výzkum je součástí projektu MAP realizovaného v letech 2014–2020 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání. Cílem je dodat realizátorům budoucích projektů využívajících evropských fondů OP VVV a IROP podklady za příslušné území ORP k přípravě projektů.

Hlavními cíli dotazníkového šetření v MŠ a ZŠ bylo:

- získat kontinuální podklady pro obsahové nastavení podpory v období 2014–2020 podle aktuálních potřeb škol v předem daných a schválených oblastech podpory z evropských zdrojů,
- získat evaluační indikátor počtu organizací, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost.

Účast na tomto dotazníkovém šetření byla ze strany škol plně dobrovolná. I přesto se ho zúčastnilo z celé ČR 98,2 % mateřských škol a 98,9 % základních škol. Šetření probíhalo online formou. Tou samou formou školy dostaly i vyhodnocení dotazníku. Díky dotazníkovému šetření začaly školy uvažovat o oblastech nabízené podpory z evropských dotačních titulů OP VVV a IROP.

A.4.1. Vyhodnocení dotazníkového šetření mateřských škol

Na území SO ORP Vimperk se nachází celkem 12 mateřských škol. Všechny MŠ se rozhodly dotazníkového šetření zúčastnit. Díky 100 % účasti MŠ v SO ORP se správní obvod pohybuje vysoko nad průměrnou účastí MŠ v kraji (89,9 % zúčastněných MŠ) a v ČR (88,8 % zúčastněných MŠ).

V rámci dotazníkového šetření byly zjišťovány potřeby v následujících 6 hlavních oblastech, které budou podporované z operačních programů OP VVV a IROP:

- podpora inkluzivního/ společného vzdělávání,
- podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti,
- podpora rozvoje matematické pregramotnosti,
- podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí,
- podpora polytechnického vzdělávání,
- rozvoj infrastruktury škol, včetně rekonstrukcí a vybavení.

Další (vedlejší) oblasti podporované z operačních programů OP VVV a IROP:

- jazykové vzdělávání,
- ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol),
- sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že MŠ mají na prvním místě z hlavních oblastí, které jsou podporované z OP, zájem o zlepšení situace v oblasti rozvoje infrastruktury škol, včetně rekonstrukcí a vybavení. Nejmenší potřeba ze strany MŠ je v oblasti podpory rozvoje čtenářské a matematické pregramotnosti. Ve vedlejších oblastech mají MŠ největší potřebu rozvíjet oblast sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence, naopak nejméně mají potřebu rozvíjet oblast jazykového vzdělání.

A.4.2. Vyhodnocení dotazníkového šetření základních škol

Na území SO ORP Vimperk se nyní nachází celkem 12 základních škol. Avšak v době vyplňování dotazníků bylo v rejstříku škol zapsáno celkem 13 škol, i když jich už 7 let funguje na území SO ORP Vimperk pouze 12 (od doby, kdy v roce 2009 byla pozastavena činnost ZŠ Bohumilice), proto není počet vyplněných škol 100 %. Tzn., že na území SO ORP Vimperk vyplnily dotazník všechny ZŠ.

V rámci dotazníkového šetření byly zjišťovány potřeby v následujících 6 hlavních oblastech, které budou podporované z operačních programů OP VVV a IROP:

- podpora inkluzivního/ společného vzdělávání,
- podpora rozvoje čtenářské gramotnosti,
- podpora rozvoje matematické gramotnosti,
- podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě dětí,
- podpora polytechnického vzdělávání,
- rozvoj infrastruktury škol, včetně rekonstrukcí a vybavení.

Další (vedlejší) oblasti podporované z operačních programů OP VVV a IROP:

- jazykové vzdělávání,
- ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol),
- sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že ZŠ mají na prvním místě z hlavních oblastí, které jsou podporované z OP, zájem o zlepšení situace v oblasti rozvoje infrastruktury škol, včetně rekonstrukcí a vybavení. Nejmenší potřeba ze strany ZŠ je v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků. Ve vedlejších oblastech mají ZŠ největší potřebu rozvíjet oblast jazykového vzdělávání a naopak nejméně sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence.

A.5. Charakteristika školství v SO ORP Vimperk

Počty MŠ, ZŠ a ZUŠ v SO ORP Vimperk, které jsou zřizované obcemi (k 1. září 2016)

Název obce	Celkem ředitelství	z toho					
		MŠ		ZŠ		ZUŠ	
		součásti	místa poskytovaného vzdělávání	součásti	místa poskytovaného vzdělávání	součásti	místa poskytovaného vzdělávání
Celkem ORP	15	12	13	11	11	2	4
Bohumilice	1	1	1	0	0	0	0
Borová Lada	1	1	1	1	1	0	0
Čkyně	1	1	1	1	1	0	0
Horní Vltavice	1	1	1	1	1	0	0
Stachy	1	1	1	1	1	1	1
Strážný	1	1	1	1	1	0	0
Svatá Maří	1	1	1	1	1	0	0
Šumavské Hoštice	1	1	1	1	1	0	0
Vacov	1	1	1	1	1	0	0
Vimperk	5	2	3	2	2	1	3
Zdíkov	1	1	1	1	1	0	0

Zdroj: rejstřík škol MŠMT

Do výčtu škol není zahrnuta Střední škola a Základní škola Vimperk, Nerudova 267, která je zřizovaná Jihočeským krajem.

A.5.1. Předškolní vzdělávání

Na území SO ORP Vimperk se nachází celkem 12 mateřských škol. 3 MŠ fungují jako samostatný celek pod svým IČ, zbylých 9 je sloučeno se základní školou. Vývoj počtu MŠ na území je konstantní – za posledních 10 let se jejich počet nezměnil. Z celkového počtu 12 MŠ má celkem 1 odloučené pracoviště. Zřizovatelem je vždy obec/ městys/ město.

V SO OPR Vimperk Došlo za posledních 10 let k mírnému nárůstu počtu tříd v MŠ. Ve školním roce 2006/2007 fungovalo na území SO celkem 23 tříd. O 10 let později je těchto tříd celkem 28. Nárůst tříd byl způsoben navýšení kapacity jednotlivých MŠ, nikoliv nově zřízenou MŠ. Celková kapacita tak vzrostla z 680 dětí na 780 dětí. Co se týče naplnění kapacity v MŠ, tak největší naplněnost byla ve školním roce 2013/2014, celkem 87 %. Je vidět, že MŠ na území SO ORP Vimperk mají ještě rezervu v naplněnosti tříd. Nárůst počtu dětí za posledních 10 let je značný. Ve školním roce 2006/2007 docházelo do MŠ celkem 539 dětí, ve školním roce 2015/2016 to bylo již 649, tzn. nárůst celkem o 90 dětí, což představuje nárůst o 13,87 %.

Průměrný počet dětí na třídu se pohybuje okolo hodnoty 22 dětí.

A.5.2. Základní vzdělávání

Na území SO ORP Vimperk se nachází celkem 12 základních škol. Z toho u 11 ZŠ je zřizovatel obec/městys/ město a u 1 ZŠ je zřizovatel Jihočeský kraj. Za posledních 10 let je vývoj počtu ZŠ v území stabilní, jen ve školním roce 2009/2010 nastala změna, kdy zanikla ZŠ v Bohumilicích a byla zde zachována pouze MŠ.

V SO ORP Vimperk došlo za posledních 10 let k poklesu tříd v ZŠ, a to o 5 tříd. Ve školním roce 2006/ 2007 fungovalo na území SO ORP Vimperk celkem 87 tříd. V roce 2015/2016 to bylo již pouze 82 tříd. Třídy byly zrušeny jak z důvodu 50% naplněnosti, tak i zanikla jedna ZŠ – ZŠ Bohumilice. Naplněnost kapacity se pohybovala v uplynulých letech okolo 50 %, tzn. kapacita je dostatečná a školy zde mají velké rezervy. V průběhu let také mírně vzrostl počet žáků, které navštěvují v SO ORP Vimperk ZŠ, avšak tento nárůst je celkem malý – ve školním roce 2006/ 2007 navštěvovalo ZŠ celkem 1523 žáků a v roce 2015/ 2016 celkem 1558 žáků. Jedná se o nárůst o 36 žáků. V polovině sledovaného období však došlo k celkem významnému poklesu žáků ve třídách ZŠ. Ve školním roce 2006/ 2007 bylo ve třídách celkem 1523 žáků a o 4 roky později (v roce 2010/ 2011) jich docházelo do ZŠ pouze 1407, což je pokles o 116 žáků. Tento pokles se následně do roku 2015/ 2016 opět vyrovnal.

A.5.3. Základní umělecké vzdělávání

Na území SO ORP Vimperk se nachází celkem 2 Základní umělecké školy – Vimperk a Stachy. Vimperská ZUŠ je samostatná příspěvková organizace a jejím zřizovatelem je Jihočeský kraj. ZUŠ Stachy je součástí MŠ, ZŠ a ZUŠ Stachy, kde je zřizovatelem obec Stachy. ZUŠ Vimperk má 2 další místa, kde poskytuje své služby – Čkyně a Vacov. Celková kapacita ZUŠ Vimperk je 400 žáků a ZUŠ Stachy 158 žáků. ZUŠ nabízejí vzdělávání v těchto oborech: hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický. Základní umělecké vzdělávání je nabízeno ve všech větších centrech správního obvodu ORP Vimperk – Stachy, Vacov a Vimperk, a proto je pro žáky celkem dobře dostupné.

A.5.4. Zájmové a neformální vzdělávání

Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech. Na území ORP Vimperk jsou dostupná:

Střediska volného času

Na území SO ORP Vimperk se nenachází žádné středisko volného času, které by zde mělo své sídlo, avšak působí zde odloučené pracoviště Domu dětí a mládeže, Ševčíkova 273 Prachatice. *Vimperská pobočka prachatického DDM* se nachází v prostorách ZŠ, Smetanova 405. K dispozici jsou odborně zařízené klubovny: keramická dílna, přírodovědná učebna, textilní dílna, učebna pro výukové programy, koncertní sál, galerie a učebny pro ostatní ZÚ dále využíváme tělocvičnu, která patří ZŠ. Zájmové útvary hokeje a školy bruslení využívají zimní stadion. Zájmové kroužky mají oslovit děti od předškolního věku až po dospělé, z oblasti: přírodovědné, estetické, rukodělné, hudební, společenskovední a sportovní. Nejvíce navštěvované kroužky jsou: florbal, sportovní gymnastika, kytara, dramatický, keramika, dovedné ruce. Každý rok je nabídka rozšířena o nové kroužky. Velký zájem je o kurzy pro dospělé - keramika, patchwork, pletení z přírodních materiálů, aranžování (vánoce, velikonoce), drátování, filcování. Vimperský DDM také zajišťuje výukové programy pro handicapované děti ze ZŠP ve Vimperku (keramika, rukodělné programy) či děti dalších základních škol. Velmi populární jsou tradiční vystoupení dětí z uměleckých zájmových

útvary (kytary, dramatický kroužek) pro rodiče a veřejnost, Domovy pro seniory, pro ZŠ apod. Dobrá a fungující spolupráce je s oddělením environmentální výchovy při NP a CHKO Šumava – společně připravujeme např. Den země

Školní družiny

Školní družiny jsou školská zařízení, která poskytují zájmové vzdělávání žákům z jedné nebo několika základních škol podle vlastního vzdělávacího programu, který jim umožňuje výrazně se profilovat podle zájmů a potřeb žáků. Školní družina slouží výchově, vzdělávání, rekreační, sportovní a zájmové činnosti žáků v době mimo vyučování. Přednostně je určena nejmladším žákům (1. až 5. třída). Na území SO ORP Vimperk fungují školní družiny při základních školách. Počet školních družin je v uplynulých letech stabilní a počet žáků zapsaných ve školních družinách v souladu se zlepšující se demografickou situací na prvním stupni základní školy roste.

NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Na území SO ORP Vimperk je aktivně činných v oblasti neformálního vzdělávání mnoho organizací, které doplňují aktivity zájmového vzdělávání. Jedná se o organizované výchovně vzdělávací aktivity pro děti mimo rámec povinné školní docházky, tyto aktivity fungují zpravidla na bázi dobrovolnosti. Organizátory těchto aktivit jsou nestátní neziskové organizace, příspěvkové organizace obcí atd., kulturní komise při zastupitelstvech obcí, sbory dobrovolných hasičů obcí, často i neformální sdružení občanů. Neformální vzdělávání se vyskytuje u organizací působících v různých oblastech činnosti: tělovýchovné a sportovní aktivity, kultura, ekologický výchova.

Důležitým článkem neformálního vzdělávání a celoživotního vzdělávání jsou také městské a obecní knihovny, které fungují téměř ve všech obcích regionu. Aktivity knihoven se odvíjejí od organizačních a personálních kapacit v obci.

Do oblasti neformálního vzdělávání lze zařadit následující organizace:

Městská knihovna Vimperk

Kromě výpůjční činnosti knihovna připravuje pro širokou veřejnost řadu kulturních a vzdělávacích akcí, besedy se zajímavými lidmi, soutěže, výstavy a bazary pro děti, řadu celostátních akcí, např. Noc s

Andersenem, Knížka pro prvňáčka, atd. Knihovnu ročně navštíví kolem 11 tisíc čtenářů.

Prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby (MVS) zajišťuje knihovna svým čtenářům studijní literaturu i z jiných knihoven.

SKI klub Šumava Vimperk

SKI Klub Šumava je lyžařský běžecký sportovní klube, jehož hlavní náplní je péče o mládež. V současné době má klub zhruba 160 členů. Členem klubu se může stát každý, kdo má rád běžecké lyžování a sport všeobecně. Klub je garantem sportovní přípravy pro Sportovní gymnázium Vimperk. Klub pořádá pravidelně i velké veřejné závody Šumavský skimaraton a Šumavský MTB maraton. Klub je nájemcem areálu části areálu Vodník ve Vimperku. V tomto areálu klub provozuje první běžecký skiareál s umělým zasněžováním na Šumavě - Skiareál Vodník, ve kterém pořádá řadu závodů a upravuje veřejné tréninkové tratě i pro širokou veřejnost.

A.5.5. Vývoj počtu pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních

školní rok	Počty pedagogů z výkonových výkazů						AP
	učitelé MŠ	z toho bez kvalifikace	učitelé ZŠ	z toho bez kvalifikace	učitelé ZUŠ	vychovatelé ŠD	
2006 / 2007	37,9	0,8	117,6	11,6	5,0	12,9	0,9
2007 / 2008	39,1	0,8	116,3	8,2	4,9	13,3	1,3
2008 / 2009	38,4	0,3	115,4	6,2	4,8	13,1	1,3
2009 / 2010	40,8	0,3	113,1	5,9	5,1	13,5	1,5
2010 / 2011	42,8	1,0	112,8	9,2	5,1	13,2	3,1
2011 / 2012	44,8	3,9	110,6	10,5	5,1	13,7	3,5
2012 / 2013	46,7	1,1	110,9	7,7	5,3	14,1	4,0
2013 / 2014	47,6	1,6	107,8	9,9	5,7	14,7	5,8
2014 / 2015	48,7	1,8	109,3	4,9	6,3	15,3	6,3
2015 / 2016	49,8	1,0	110,0	0,3	6,9	16,2	7,3

Zdroj: Městský úřad Vimperk, Odbor školství, kultury a cestovního ruchu, 2016

V tabulce jsou zahrnuta data za školy, které jsou zřizované obcemi/ městem/ městysem.

A.5.6. Návaznost na dokončené základní vzdělávání

V SO ORP Vimperk existuje několik možností návaznosti na dokončené základní vzdělání.

Středoškolské vzdělávání poskytují na SO ORP Vimperk tyto školy:

Gymnázium a Střední odborná škola ekonomická, Vimperk, Pivovarská 69

Škola nabízí 4 studijní obory:

- Gymnázium všeobecné čtyřleté (pro žáky 9. tříd)
- Gymnázium všeobecné osmileté (pro žáky 5. tříd)
- Gymnázium všeobecné čtyřleté – Sportovní příprava (pro žáky 9. tříd)
- Gymnázium všeobecné čtyřleté – Informační technologie (pro žáky 9. tříd)

Více informací na www.oag.cz

Střední škola a Základní škola, Vimperk, Nerudova 267

Vedení školy sídlí ve Vimperku, pobočku má škola i v Prachaticích. Škola nabízí velké množství oborů v různých oblastech - elektro, stavební, zemědělské a lesnické, a v oborech služeb. Odborná výuka, vedená zkušenými pedagogy, umožňuje žákům získat praktické zkušenosti v kvalitním výukovém prostředí a praxi u renomovaných firem. Praxe je částečně realizována na smluvních pracovištích.

Více informací na www.stredni-skola.eu.

V sousedních ORP jsou dostupné tyto další školy:

Vyšší odborná škola sociální a Střední pedagogická škola, Prachatice, Zahradní 249

Gymnázium, Prachatice, Zlatá stezka 137

TRIVIS - Střední škola veřejnoprávní Vodňany, s.r.o.

Euroškola Strakonice střední odborná škola s.r.o.

Gymnázium, Strakonice, Máchova 174

Střední rybářská škola a Vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie, Vodňany, Zátíší 480

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Volyně, Resslova 440

Základní škola a Gymnázium Vodňany

Střední škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Volyně, Lidická 135

Do výčtu škol navazujících na základní vzdělávání lze rovněž zahrnout další střední školy v celém jihočeském kraji.

B. SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY

B.1. Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v SO ORP Vimperk

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalitní výuka, dobré prostředí, u školní družiny a MŠ delší otvírací doba	nedostatek kooperace škola X rodič	prostřednictvím pracovníků školy, v poslední době pomocí internetu	rozvoj komunitního přístupu ve školách; možnost zpoplatnění nadstandardních služeb (nutná změna legislativy; vs. vzory ze zahraničí)
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	kvalitní výuka, dostatečná kapacita	stěhování - přesun dětí do jiných škol	prostřednictvím pracovníků školy, pomocí internetu	flexibilní využití stávajících kapacit, změna legislativy omezující provozní kapacity (především hygienické předpisy pro MŠ); zvyšování kvality výuky
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	kvalitní výuka, podnětné prostředí	demotivace, nezájem	prostřednictvím pracovníků školy a pracovníků neziskových organizací	modernizace škol, nové zařízení a vybavení hřišť + tělocvičen, zkvalitnění pedagogické výuky, více mimoškolních aktivit
Pedagogové a další zaměstnanci	motivující prostředí + dobré zázemí	demotivace	vzájemná komunikace mezi pedagogickými pracovníky, prostřednictvím vedoucích škol	zlepšení vybavení škol a zázemí, možnost efektivního DVPP a získávání zkušeností (vč. zahraničí)
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	bezproblémové fungování	finanční a organizační problémy	prostřednictvím vedoucích pracovníků škol	vícezdrojové financování investic (infrastrukturních i neinfrastrukturních projektů)
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	zajištění míst v dopravně dostupných školách pro žáky z obce	organizační problémy, potenciální odliv obyvatelstva	prostřednictvím zřizovatelů škol	komunikace s rodiči, komunikace s okolními obcemi (zřizovateli škol)

Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	zajištění financí, bezproblémové fungování	finanční a organizační problémy	prostřednictvím vedoucích pracovníků škol	vícezdrojové financování investic (infrastrukturních i neinfrastrukturních projektů)
MAS	kooperace se školami, zastřešující projektové aktivity, zapojení škol do komunitního života	nedostatek kooperace škola x MAS	prostřednictvím vedoucích pracovníků škol a jednotlivých PP	rozvoj komunitního přístupu ve školách; možnost otevření škol pro komunitní aktivity a vzdělávání dospělých (nutná změna předpisů; vs. vzory ze zahraničí)

Zdroj: Strategie území správního obvodu ORP Prachatic v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu, 2015

Velkou roli v SO ORP Vimperk hrají rodiče, kteří mají své děti v mateřské nebo základní škole. Jejich očekávání je hlavně kvalitní výuka jejich dětí a dobrá připravenost pro život i další budoucí studium. Další důležitou skupinou jsou děti/žáci, které navštěvují MŠ nebo ZŠ. Očekávání dětí je zejména kvalita výuky, dobré podnětné prostředí a dostatečný prostor k trávení volného času – tělocvičny, hřiště, atp. Na mnoha školách chybí kvalitní a moderní zázemí pro volnočasové aktivity. Je potřeba modernizovat hřiště, tělocvičny a jiná místa pro trávení volného času.

Další důležitou skupinou, která stojí naproti dvěma předešlým, jsou pedagogové. Očekávají kvalitní prostředí pro svoji výuku a dobré zázemí pro přípravu na výuku. Na tom záleží jejich kvalitativní hodnoty.

Dalšími skupinami, které hrají roli v oblasti školství, jsou obce, které mají na svém území MŠ či ZŠ. Hrají důležitou roli hlavně z hlediska financování chodu školy.

Okrajovou skupinou jsou Místní akční skupiny, které úzce se školami spolupracují v rámci projektového rámce. V ORP Vimperk se jedná o MAS Šumavsko, z. s., která již uskutečnila několik projektů na zkvalitnění výuky na území. Jedná se především o vybavení tělocvičen či projekt „Šance pro venkovské školy“.

B.2. Analýza rizik v oblasti vzdělávání v SO ORP Vimperk

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	5	4	20	využití dotací, projektů, tvorba finančních rezerv	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	5	4	20	využití dotací, projektů, tvorba finančních rezerv	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	3	4	12	využití dotací, projektů, tvorba finančních rezerv	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	3	6	Dobrá dostupnost MŠ i ZŠ, zlepšení dopravní dostupnosti	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	2	6	Legislativní změna ve vyhlášce o hygienických předpisech, opatření vedoucí k flexibilnějším reakcím na demografické výkyvy	Obce daného území
Rušení dopravních spojení zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	4	4	16	Řešení na úrovni poskytovatele služby, možná také spolupráce obcí na pořízení vlastního školního autobusu ke svozu / rozvozu dětí	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	2	4	Ukázka dobré spolupráce, zlepšení informovanosti	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	5	5	25	nemohou ovlivnit	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	5	5	25	nemohou ovlivnit	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	4	5	20	nemohou ovlivnit	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	2	6	Zajištění dostatku financí na opravu či modernizace - dotace/kraj	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	zajištění dostatku financí na opravu či modernizace - dotace/kraj	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	výměna vedení, optimalizace organizační struktury	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	3	3	9	další vzdělávání pedagogů (možnost vzdělávání v zahraničí) kooperace mezi školami, zlepšení vybavení	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	2	6	propagace školy, pořádání akcí pro veřejnost (zavedení dnů otevřených dveří, volnočasové aktivity apod.), zlepšení spolupráce rodičů a školy, zvýšení motivace rodičů, kvalitní výuka, kvalitní pedagogický sbor, delší otevírací doba školní družiny	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	2	4	zajištění motivace učitelů fungovat ve venkovských školách, odpovídající odměňování	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Strategie území správního obvodu ORP Prachatic v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu, 2015

Největším rizikem pro oblast školství je finanční riziko. Vyšlo v analýze na předních příčkách, proto představuje největší ohrožení. Zvláště, když se jedná o školy v malých obcích. Problém s financováním je zde velký. Každá obec se snaží svoji venkovní školu udržet v chodu, což se zatím daří. Opatřením by mohlo být větší čerpání z prostředků EU a fondů.

Další velké riziko představuje právní rámec a legislativa. Největší problém je, že školy takto nastavená pravidla nemohou ovlivnit a musí se jimi řídit.

Velkým rizikem je také rušení dopravních spojů, které dopravují děti/žáky do školy. V těchto případech musejí rodiče děti/žáky vozit sami nebo zajistit jinou dopravu. V nejhorších a ojedinělých případech dochází i k vystěhování z území.

B.3 Východiska pro strategickou část

B.3.1. Vymezení prioritních oblastí rozvoje v SO ORP Vimperk

Prioritní oblasti rozvoje v území SO ORP Vimperk stanovila pracovní skupina ve spolupráci s řídicím výborem a jsou následující:

- Priorita 1 - Udržení dostupnosti a zlepšení kvality předškolního vzdělávání v SO ORP Vimperk
- Priorita 2 - Udržení dostupnosti a zlepšení kvality základního vzdělávání v SO ORP Vimperk
- Priorita 3 - Udržení dostupnosti a zlepšení kvality zájmového, neformálního a základního uměleckého vzdělávání v SO ORP Vimperk

B.3.2. SWOT – 3 analýza prioritních oblastí rozvoje v SO ORP Vimperk

SWOT - 3 analýzy byly zpracovány pracovní skupinou jak k prioritním oblastem, tak i k povinným opatřením. Pracovní skupina se shodla na následujícím:

SWOT ANALÝZY K POVINNÝM OPATŘENÍM

PODPORA INKLUZIVNÍHO / SPOLEČNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Silné stránky	Slabé stránky
• Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy • Škola umí připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání • Škola učí všechny žáky uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.)	• Školy nemají vytvořený systém podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (nejsou vybaveny kompenzačními/ speciálními pomůckami, nevyužívají služeb asistenta pedagoga atd.) • Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.) • Školy nedokážou přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.) • Nedostatečná bezbariérovost
Příležitosti	Hrozby
• Zlepšení kampaně/osvěty v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče žáků se speciálními potřebami • Spolupráce škol s organizacemi pracujícími s dětmi se sociálním znevýhodněním	• Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky) • Nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek, kompenzačních pomůcek a

• Další vzdělávání pedagogických pracovníků	metodik v oblasti inkluze vč. metodické podpory ze strany MŠMT
---	---

ROZVOJ ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI

Silné stránky	Slabé stránky
• Ve většině škol existují nebo jsou využívány knihovny • Školy podporují základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb dětí/ žáků) • Školy podporují rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů	• Školy nedisponují dostatečným čtenářsky podnětným prostředím (čtenářské koutky, nástěnky, apod.) • Nedostatek financí na pravidelný nákup aktuální beletrie a další literatury a multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti, školy nedisponují dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj čtenářské gramotnosti • Neprobíhá realizace mimoškolních výukových akcí na podporu čtenářské gramotnosti
Příležitosti	Hrozby
• Využití tzv. šablon ke zlepšení a rozvoji prostředí v oblasti čtenářské gramotnosti • Prostor pro pořádání akcí v oblasti čtenářské gramotnosti (např. i formou spolupráce více škol či subjektů v oblasti vzdělávání) – s tím související sdílení zkušeností – příklady dobré praxe • Pořízení multimediální techniky nové beletrie pro podporu čtenářské gramotnosti	• Nedostatek stabilních finančních prostředků pro rozvoj čtenářské gramotnosti (finance na akce podporující čtenářskou gramotnost, na nákup multimediální techniky, nové literatury, apod.) • Nevyhovující prostory pro vytvoření čtenářského koutku či problematické materiálně technické zajištění akcí na podporu čtenářské gramotnosti • Nedostatek času na realizaci čtenářských aktivit (exkurze, výstavy, soutěže, komunikace s rodiči v této oblasti, apod.)

ROZVOJ MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI

Silné stránky	Slabé stránky
• Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů • Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů, atp.) • Ve školách jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje matemat. gramotnosti	• Školy nedisponují dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti • Absence kroužků, doučování, mimoškolních aktivit v oblasti matematické gramotnosti • Nedostatek aktuální literatury, multimédií pro rozvoj matematické gramotnosti

Příležitosti	Hrozby
- Rozvoj spolupráce a partnerství v oblasti vzdělávání – výměna zkušeností, informací, příklady dobré praxe - využití šablon na podporu matematické gramotnosti - Prostor pro rozvoj techniky a materiálního zabezpečení ke zlepšení matematické gramotnosti žáků	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) - Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.) - Nízká časová dotace pro rozvoj mimo výuku - Nezájem ze strany žáků a rodičů

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A PÉČE: DOSTUPNOST – INKLUZE - KVALITA

Silné stránky	Slabé stránky
- Většina MŠ umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.) - MŠ na území umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímají jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy - MŠ podporují bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy	- Učitelé dostatečně nerealizují pedagogickou diagnostiku dětí, neumí dostatečně vyhodnotit její výsledky a tak neumí správně volit formy a metody výuky, resp. kroky další péče o děti - Pedagogové neumějí či nemají možnost správně používat kompenzační a speciální pomůcky - Na mnoha MŠ není řešena bezbariérovost
Příležitosti	Hrozby
- Prostor pro modernizaci či pořízení kompenzačních a speciálních pomůcek a tím odbourávání bezbariérovosti - Získání finančních prostředků pro zlepšení situace v oblasti inkluze pomocí šablon - Zavedení pravidelného a většího množství logopedických pracovníků či dětských psychologů	- Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky) - Velký počet dětí ve třídách - Technická nemožnost bezbariérových úprav školy

SWOT ANALÝZY K PRIORITNÍM OBLASTEM

PRIORITA 1 – UDRŽENÍ DOSTUPNOSTI A ZLEPŠENÍ KVALITY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

V SO ORP VIMPERK

Silné stránky	Slabé stránky
- Dostatečná kapacita MŠ na území SO ORP Vimperk - Dostatečná síť MŠ na území SO ORP Vimperk - Dobrá dostupnost MŠ v území	- Nedostatek finančních prostředků na provoz MŠ - mzdy, modernizaci a rekonstrukci MŠ, vybavení, atd. - Nedostatečný zájem a komunikace ze strany rodičů s MŠ - Komplikace s dopravní obsluhou
Příležitosti	Hrozby
- Využití asistentů pedagoga - Další vzdělávání pedagogických pracovníků např. v oblasti inkluze - Čerpání dotací z EU (na provoz, asistenti pedagoga, chůvy či vybavení a modernizace MŠ)	- Snížení počtu dětí v MŠ - Infrastruktura MŠ (absence finančních prostředků na rekonstrukci, vybavení, pomůcky, atd.) - Finanční náročnost udržení fungujících venkovských MŠ

PRIORITA 2 – UDRŽENÍ DOSTUPNOSTI A ZLEPŠENÍ KVALITY ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V SO

OPR VIMPERK

Silné stránky	Slabé stránky
- Dostatečná kapacita ZŠ na celém území SO ORP Vimperk - Bohaté zkušenosti s čerpáním dotací z EU (modernizace, rekonstrukce, vybavení) - Dobrá dostupnost ZŠ	- Nedostatek finančních prostředků na provoz ZŠ - mzdy, modernizaci a rekonstrukci ZŠ, vybavení, atd. - Nedostatečný zájem a komunikace ze strany rodičů se ZŠ - Nedostatečné vybavení dílen, kuchyněk, laboratoří, pomůcek pro pěstitelskou činnost – s tím související malý zájem o řemeslnou výrobu ze strany žáků i rodičů
Příležitosti	Hrozby
- zlepšování jazykových dovedností AJ, NJ (blízkost hranic Německa) - Zlepšení vybavení dílen, kuchyněk, fyzikálních a biologických laboratoří - Spolupráce se spolky/místními podnikateli – smysluplné využití volného času žáků a vzbuzení zájmu o řemeslnou výrobu – spojení výuky a praxe - Možnost čerpání dotací z EU	- Rizikové chování žáků již od nízkého věku - Inkluze - Nedostatek finančních prostředků na provoz (mzdy, asistenti pedagoga) i vybavení

PRIORITA 3 – UDRŽENÍ DOSTUPNOSTI A ZLEPŠENÍ KVALITY ZÁJMOVÉHO, NEFORMÁLNÍHO A ZÁKLADNÍHO UMĚLECKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V SO OPR VIMPERK

Silné stránky	Slabé stránky
• ZUŠ poskytující kvalitní vzdělávání, dostatek kvalitních pedagogických pracovníků v této oblasti • Fungující síť zájmového, neformálního vzdělávání a ZUŠ na území SO ORP Vimperk • Velký zájem ze strany dětí/žáků o tyto činnosti	• Nedostatek finančních prostředků na vybavení, mzdy, opravu budov, atd. • Málo grantů na celoživotní vzdělávání • nedostatek finančních prostředků na pravidelnou obnovu nástrojových instrumentů v ZUŠ
Příležitosti	Hrozby
• Spolupráce s NNO, ZŠ, MŠ, podnikateli, obcemi, městy, atd. • Využívání externích pedagogických odborníků na různé oblasti • Využívání grantů	• Nedostatek finančních prostředků na mzdy • Nedostatek finančních prostředků na obnovu vybavení, pořízení nových nástrojů, bezbariérovosti, obnovu budov, apod. • Technický stav budov

C. SEZNAM ZKRATEK

AP	Asistent pedagoga
DDM	Dům dětí a mládeže
EU	Evropská unie
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICT	Informační a komunikační technologie
IROP	Integrovaný regionální operační program
MAP	Místní akční plán
MAS	Místní akční skupina
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NP	Národní park